

forrige Uge, da Landstinget netop stod i Begreb med at tage Stilling til det Forslag, der nu foreligger, at der kom en Meddelelse om, at Konseilspræsidenten ønskede at tale med Rigsdagens Partiformænd. Ved den Sammenkomst, som derefter fandt Sted, meddelte Konseilspræsidenten, at Hans Majestæt var betænkelig ved Udsigten til Valg, saaledes som Situationen forelaa, og at det derfor var hans Ønske, at man vilde søge at faa tilvejebragt et Ministerium med Tilslutning fra alle Rigsdagens Partier. Den samme Henstilling modtog Partiformændene Dagen efter af Kongen personlig. Sagen blev gjort til Genstand for Overvejelser i Partierne, og alle Partier erklærede sig villige til at gøre et saadant Forsøg. For det Partis Vedkommende, hvortil jeg hører, gik man ud fra, at der her var Tale om et virkeligt nyt Ministerium, altsaa at det nuværende Ministerium fratraadte, og at der ved Samvirken mellem alle Partier dannedes et nyt. Og da Spørgsmaalet blev, hvorledes et saadant nyt Ministerium skulde sammensættes, og særlig om, i hvilket Forhold de forskellige Partier skulde repræsenteres deri, var det jo paa Forhaand givet, at man ikke kunde gaa ud fra Partiernes Repræsentation i Folketinget, hvor et enkelt af Partierne, det konservative Folkeparti, jo ikke er repræsenteret i Antal i Forhold til det Antal Vælgere, det har i Landet. Det laa altsaa nær, hvis man vilde sammensætte Ministeriet efter Partiernes Talstyrke, at man da regnede med Partierne i begge Ting. Det tænkte vi os ogsaa var det naturligste, og i Overensstemmelse dermed udtalte vi i vort Svar til Konseilspræsidenten, at vi forudsatte, at Ministeriet blev sammensat i Forhold til Partiernes Styrkeforhold. Da vi kom sammen i denne Delegation — der blev jo som bekendt valgt Medlemmer af de forskellige Partier til at føre de nærmere Forhandlinger — blev denne Tanke, som var fremsat fra vor Side, imidlertid med stor Styrke afvist; det kunde der aldeles ikke være Tale om, og da der saa fra konservativ Side fremkom det Forslag, at man skulde lade alle Partier repræsenteres med et lige Antal i Ministeriet, sluttede vi os for vort Vedkommende dertil, det syntes jo at være

et ganske naturligt Standpunkt. Partiernes Styrkeforhold i begge Ting er for Øjeblikket dette: Venstre har 66 Medlemmer, det radikale Parti 38, Socialdemokraterne 36 og det konservative Folkeparti 36. Naar disse Partier blev stillet lige, syntes der ikke at kunne gøres nogen væsentlig Indvending, for saa vidt man virkelig ønskede et Samlingsministerium med ligelig Repræsentation fra alle Sider. Der blev sagt fra Regeringspartiets Side, at dette var ikke det samme som det, vi havde holdt paa oprindeligt, men der blev ganske vist tilføjet, at tilfredsstillende var dog dette Forhold ikke. Imidlertid havde jeg og sikkert flere af de delegerede det Indtryk, at der neppe kunde være Fare for, at Uoverensstemmelserne paa dette Punkt vilde bringe Forhandlingerne til at strande. Det viste sig imidlertid, da vi kom længere frem i Forhandlingerne, at dette Spørgsmaal blev et af de to Hovedpunkter, hvorpaa Forhandlingerne strandede. Der blev nemlig fra anden Side stillet det bestemte Krav, at Regeringspartierne skulde have født Flertal i Ministeriet, og der blev som Grunde derfor navnlig angivet to, for det første den, at man ved et saadant Samlingsministerium ikke kunde se bort fra den parlamentariske Fordring, som kræver, at Folketingsflertallet skal have Overvægt i Ministeriet, og for det andet den, at man baade overfor Inlandet og Udlandet skulde gøre det klart, at Minister-skiftet ikke betød en Ændring i Danmarks Kurs i Henseende til Landets Neutralitet. Med Hensyn til det første af disse Spørgsmaal skal jeg sige, at jeg forstaaer ikke, hvorledes man for et Ministerium, sammensat under disse Forhold og med den Op-gave for Øje, som Hans Majestæt saa smukt udtrykte sig, at enhver Vælger i Landet kan føle sig repræsenteret i Kongens Raad, kan lægge Hovedvægten paa Fastholdelsen af den parlamentariske Fordring. Det var jo ikke Meningen med dette Ministerium, at et bestemt Parti eller to samvirkende Partier skulde raade der; det var Meningen, at man der skulde komme hinanden i Møde, hjælpes ad og følges ad og tale sig til Rette og ikke fra Regeringens Side fremsætte Sager, som der ikke var nogenlunde Tilslutning til i Ministeriet, i alt Fald Tilslutning til fra alle fire sam-